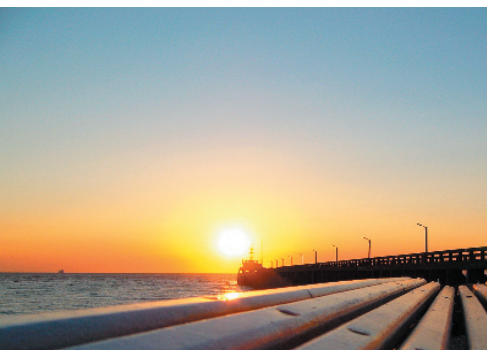

STEDENFONDS 2008 - 2013

maatschappelijke effecten en indicatoren

STUDIEDIENST VAN DE VLAAMSE REGERING
TEAM STEDENBELEID

OOSTENDE

UPDATE 2010

INHOUDSTAFEL

Inleiding	1
1 Maatschappelijke effecten	2
2 Gekozen indicatoren	2
3 Opvolgen na te streven evoluties stedelijke omgeving	3
4 Invulling indicatoren	4
4.1 De maatschappelijke integratie van kwetsbare groepen is versterkt	4
4.2 Oostende is een aantrekkelijke en betaalbare woonstad, niet in het minst voor jonge gezinnen	11
4.3 De kwaliteit van het openbaar domein is verbeterd	15
4.4 De participatie aan en de tevredenheid over het cultuur en vrijetijdsaanbod is verhoogd	19
Synthesebeeld	22

INLEIDING

In het kader van het Vlaamse stedenbeleid zijn in de beleidsovereenkomsten van het Stedenfonds tussen de Vlaamse Gemeenschap, de 13 centrumsteden en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) een aantal maatschappelijke effecten voorzien waarmee de betrokken steden en de VGC aangeven welke veranderingen en evoluties ze in de stedelijke omgeving gedurende de loop van de beleidsovereenkomst (2008-2013) willen stimuleren en realiseren.

De Studiedienst van de Vlaamse Regering en het team Stedenbeleid ondersteunden de steden bij het formuleren van deze maatschappelijke effecten en de keuze van de indicatoren om deze ontwikkelingen op te volgen.

Het eerste rapport verscheen in 2008. Voor u ligt de tweejaarlijkse update: dit rapport geeft een overzicht van de beoogde maatschappelijke effecten en vult – waar mogelijk – deze ook in. De vele cijfers lokken dikwijls vragen uit naar meer synthetische indicatoren of een bundeling van indicatoren, die in één oogopslag aangeven wat er op een bepaald domein aan de hand is.

Twee soorten figuren zijn opgenomen: momentopnames en evoluties. Bij een momentopname wordt de situatie op een bepaald ogenblik geschetst. Evoluties geven aan hoe situaties verschuiven en veranderen.

Het opvolgen van maatschappelijke effecten aan de hand van indicatoren is geen beleidsevaluatie als dusdanig. Door duidelijk aan te geven wat men juist beoogt, wordt het beleid wel iets transparanter. De indicatoren volgen eerder globale stedelijke ontwikkelingen op en zijn niet rechtstreeks gekoppeld aan prestaties en acties van de overheid. Deze prestaties en acties worden opgevolgd in het kader van de operationele doelstellingen die opgenomen zijn in de beleidsovereenkomsten. De indicatoren zijn niet bruikbaar om causale verbanden te leggen tussen overheidsoptreden en maatschappelijke ontwikkelingen. Tal van factoren waarop de overheid geen of minder greep heeft, kunnen deze ontwikkelingen mee hebben beïnvloed of rechtstreeks hebben bepaald. In een stedelijke context zijn heel wat actoren actief en stedelijke ontwikkelingen worden ook beïnvloed door de externe omgeving waarbij ook de algemene economische ontwikkeling, het beleid van andere overheden en de verschuivingen in maatschappelijke opvattingen een cruciale rol kunnen spelen.

Voor de keuze van de indicatoren is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de Stadsmonitor.

De Studiedienst van de Vlaamse Regering en het team Stedenbeleid hebben het op zich genomen de gekozen indicatoren de volgende jaren op te volgen en daarover te rapporteren aan de steden.

*Hilde Schelfaut
Coördinator Stedenfonds rapportage
(maatschappelijke effecten & indicatoren)*

1. De stad Oostende schuift volgende maatschappelijke effecten als prioritaire evoluties in de stedelijke omgeving naar voren

1. **ME1:** de maatschappelijke integratie van kwetsbare groepen is versterkt
2. **ME2:** Oostende is een aantrekkelijke en betaalbare woonstad, niet in het minst voor jonge gezinnen
3. **ME3:** de kwaliteit van het openbaar domein is verbeterd
4. **ME4:** de participatie aan en de tevredenheid over het cultuur- en vrijetijdsaanbod is verhoogd

2. De stad Oostende zal deze maatschappelijke effecten opvolgen aan de hand van volgende indicatoren

1. De maatschappelijke integratie van kwetsbare groepen is versterkt

Indicatoren:

- werkzaamheidsgraad (werkenden/beroepsbevolking)
- werkzoekenden naar doelgroep
- ongekwalificeerde uitstroom Belgen/niet-Belgen (second best indicator: schoolse vertraging naar nationaliteit)
- aandeel Belgen/niet-Belgen BSO/BuSO/DBSO
- aandeel inwoners dat recht heeft op een sociale huurwoning, maar aangewezen is op de private huurmarkt (nog te ontwikkelen indicator)
- woonquote sociale huisvesting (nog te ontwikkelen indicator)
- afbetalingsmoeilijkheden in de eigendomssector
- aandeel sociale huurwoningen per 1000 inwoners
- kandidaten voor sociale huurwoningen die in de stad wonen, willen wonen

2. Oostende is een aantrekkelijke en betaalbare woonstad, niet in het minst voor jonge gezinnen

Indicatoren:

- migratiesaldo volgens leeftijd en volgens nationaliteit
- betaalbaarheidsratio (verhouding van de gemiddelde verkoopprijs in vastgoed in verhouding tot het gemiddelde inkomen per aangifte: vb. een cijfer van 5 voor een appartement wil zeggen dat er 5 gemiddelde inkomens nodig zijn om één appartement te kopen)
- aandeel jonge gezinnen volgens vergunningen woningbouw, renovatie, nieuwbouw, appartementen, eengezinswoningen
Opm.: de SVR beschikt niet over de nodige data, second best indicator:
  - *bouwvergunningen: residentiële nieuwbouw en residentiële renovatie*
Def: het aantal bouwvergunningen voor residentiële nieuwbouw en renovatie naar aard van de woning, volgens datum van uitreiking van bouwvergunning.

3. De kwaliteit van het openbaar domein is verbeterd

Indicatoren:

- criminaliteitsgraad
- ongevallenstatistieken
- vergunning van residentiële en niet-residentiële renovaties
- tevredenheid uitstraling buurt
- groenindruk
- indruk netheid buurt
- onveiligheidsgevoel
- mijdgedrag

4. De participatie aan en de tevredenheid over het cultuur- en vrijetijdsaanbod is verhoogd

Indicatoren:

- participatie sport
- participatie cultuur
- participatie verenigingsleven
- tevredenheid aanbod: cultuur/vrije tijd/sport & recreatie

3. Opvolgen na te streven evoluties stedelijke omgeving

Grafische voorstelling

Twee soorten figuren/tabellen zijn opgenomen: momentopnames en evoluties. Bij een momentopname wordt de situatie op een bepaald ogenblik geschetst. Evoluties geven aan hoe situaties verschuiven en veranderen. Er is gebruik gemaakt van centrale indicatoren, dit zijn indicatoren geactualiseerd via centrale databanken, en van de indicatoren van de survey Stadsmonitor 2008. Aan de hand van de centrale indicatoren zijn evoluties in beeld gebracht, meestal in combinatie met de gemiddelde score van 13 centrumsteden . Aan de hand van de resultaten van de survey Stadsmonitor 2008 zijn momentopnames in beeld gebracht. Bij de momentopname van de survey-indicatoren (nulmeting 2008) werken we met grafieken waarin de maximale score en de minimale score van één van de centrumsteden, de score van de stad Oostende en de gemiddelde score van de 13 centrumsteden worden voorgesteld. Bovendien wordt aangegeven voor welke indicatoren Oostende significant afwijkt van het gemiddelde van de 13 centrumsteden. Dit wil zeggen dat we voor 95% zeker zijn dat het verschil niet berust op toeval en dat de score voor Oostende significant afwijkt van de gemiddelde score (95% betrouwbaarheidsinterval). De resultaten van de survey Stadsmonitor 2008 (schriftelijke bevraging) zijn niet vergelijkbaar met 2004 en 2006 (telefonische bevraging). Telefonische bevragingen gebaseerd op enkel vaste telefoonlijnen, laten niet langer toe representatieve uitspraken te doen. Vandaar de overstap naar een schriftelijke bevraging of een postenquête. Dit heeft effect op de resultaten. Respondenten reageren kritischer als ze anoniem kunnen antwoorden. Wat wel nog kan, zijn de relatieve posities of de rangordes van de steden vergelijken in de metingen 2004, 2006 en 2008.

4. Invulling indicatoren

4.1. De maatschappelijke integratie van kwetsbare groepen is versterkt

Indicatoren:

- werkzaamheidsgraad: (2003-2008)
Def: het aandeel (%) werkenden in de bevolking op arbeidsleeftijd (15 tot 64 jaar).
Bron: Arvastat VDAB
- NWWZ-laaggeschoolden
Def: aandeel (%) laaggeschoolde niet-werkende werkzoekenden geregistreerd bij de VDAB t.o.v. totaal aantal niet-werkende werkzoekenden naar opleidingsniveau.
Bron: VDAB Arvastat
- NWWZ-etniciteit
Def: aandeel (%) allochtonen t.o.v. totaal aantal niet-werkende werkzoekenden. Vanaf 2007 is er een gewijzigde indeling naar origine. Allochtone werkzoekenden worden vanaf dan statistisch gedefinieerd als werkzoekenden die een huidige of vorige nationaliteit hebben van buiten de EU-27 of EVA-landen.
Bron: VDAB Arvastat
- langdurig werklozen
Def: aandeel (%) langdurig niet-werkende werkzoekenden ten opzichte van het totaal aantal niet-werkende werkzoekenden naar werkloosheidsduur.
Bron: VDAB Arvastat
- jongerenwerkloosheid
Def: aandeel (%) niet-werkende werkzoekenden (NWWZ) jonger dan 25 jaar ten opzichte van het totaal aantal niet-werkende werkzoekenden naar leeftijd.
Bron: VDAB Arvastat
- schoolse vertraging naar onderwijsvorm en naar nationaliteit (Belgen/niet-Belgen)
Def: aandeel (%) van de leerlingen met schoolse vertraging in het vijfde leerjaar van het lager onderwijs/in het eerste jaar van de tweede graad van het algemeen secundair onderwijs. Schoolse vertraging is de vertraging die een leerling oploopt ten opzichte van de groep leerlingen van hetzelfde geboortjaar.
Bron: departement onderwijs
- aandeel leerlingen secundair onderwijs naar onderwijsvorm en naar nationaliteit (Belgen/niet-Belgen)
Def: het aandeel (%) leerlingen secundair onderwijs naar onderwijsvorm en naar nationaliteit.
Bron: Departement onderwijs
- aandeel inwoners dat recht heeft op een sociale huurwoning, maar aangewezen is op de private huurmarkt: nog te ontwikkelen indicator
- woonquote sociale huisvesting: nog te ontwikkelen indicator

- afbetalingsmoeilijkheden in de eigendomssector: secund best indicator: betalingsmoeilijkheden bij huisvesting
Def: aandeel (%) van de inwoners dat regelmatig problemen heeft om de woonkosten te betalen. Woonkosten staan voor de 'naakte' woonkosten, namelijk de huur of de afbetaling op de lening.
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- aandeel sociale huurwoningen per 1000 inwoners
Def: het gaat hier om het patrimonium van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen, al dan niet samen met haar Sociale Huisvestingsmaatschappijen uitgedrukt in aandeel per 1000 inwoners.
Bron: VMSW
- kandidaten voor sociale huurwoningen die in de stad wonen, willen wonen
Def: aantal kandidaten (uit de stad) op de wachtlijst voor een sociale huurwoning in de stad.
Bron: VMSW

Tabel 1 Werkzaamheidsgraad in Oostende (2003-2008, in %)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Oostende	59,5	59,9	60	59,7	60,2	65,4
Centrumsteden	61,6	62	62,2	62,2	62,9	63,7

Tabel 2 Werkzoekenden naar doelgroep in Oostende (%) (2001-2009)

Oostende	Jongeren-werkloosheid	NWWZ mannen	NWWZ vrouwen	NWWZ Laaggeschoold	NWWZ etniciteit	Langdurig werklozen
2009	18,9	58,1	41,9	57,0	18,5	39,0
2008	17,2	53,3	46,7	57,8	16,8	42,9
2007	13,7	52,9	47,1	57,9	17,2	47,5
2006	11,8	52,9	47,1	56,5	x	50,5
2005	18,4	53,3	46,7	59,9	x	45,5
2004	21,6	52,3	47,7	63,4	x	45,7
2003	21,8	51,9	48,1	63,9	x	43,3
2002	21,6	49,8	50,2	66,0	x	41,3
2001	20,8	50,0	50,0	57,0	x	44,7

X volgens nieuwe definitie 'allochtonen': VDAB reeks van 2007-2009

Tabel 3 Werkzoekenden naar doelgroep in Oostende (%) (2009)

	Jongeren-werkloosheid	NWWZ Mannen	NWWZ Vrouwen	NWWZ Laaggeschoold	NWWZ etniciteit	Langdurig werklozen
Oostende	18,9	58,1	41,9	57,0	18,5	39,0
Centrumsteden	20,25	56,7	43,3	53,7	36,4	39,8

Toelichting ME1: werkzaamheidsgraad & werkzoekenden naar doelgroep

Het aandeel werkenden in de bevolking op arbeidsleeftijd bedraagt in Oostende anno 2008 65,4%. Dit betekent dat op 100 Oostendenaren tussen 15 en 64 jaar er 65 aan het werk zijn; de **werkzaamheidsgraad** ligt iets boven die van de overige centrumsteden (63%). De werkzaamheidsgraad is bovendien merkbaar positief geëvolueerd tussen 2007 en 2008.

Op 31 juni 2009 telde Oostende 3.052 **niet-werkende werkzoekenden (NWWZ)**. In vergelijking met juni 2008 zijn er dat 711 meer of een toename met 30%.

De werkloosheidsgraad bedraagt 10,59%. Bij de mannen 11,17% en bij de vrouwen 9,87%.

Enkele kenmerken van de Oostendse niet-werkende werkzoekenden:

Geslacht: de verhouding mannen - vrouwen bedraagt 58% (1.114 mannen) versus 42% (1.703 vrouwen). De jaartoenname van het aantal mannen is het meest opvallend: + 42% (526 personen). Het aantal vrouwen steeg met 17% (185 personen).

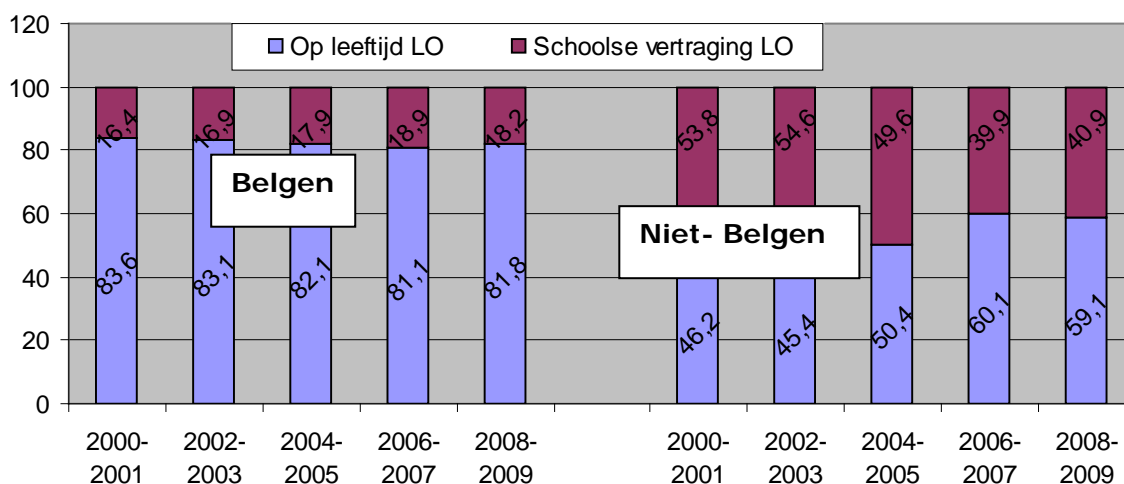
Leeftijd: 19% (of 577) is jonger dan 25 jaar; het aandeel steeg met 44% t.o.v. vorig jaar.

Origine: 19% (of 564) is van niet-Belgische origine. Tussen 2008 en 2009 is er een stijging van 43% van het aantal NWWZ van niet-Belgische origine.

Inactiviteitsduur: 39% is in 2009 langer dan 1 jaar werkloos. In absolute aantallen is er een stijging van het aantal langdurig NWWZ met 18% tegenover het voorgaande jaar.

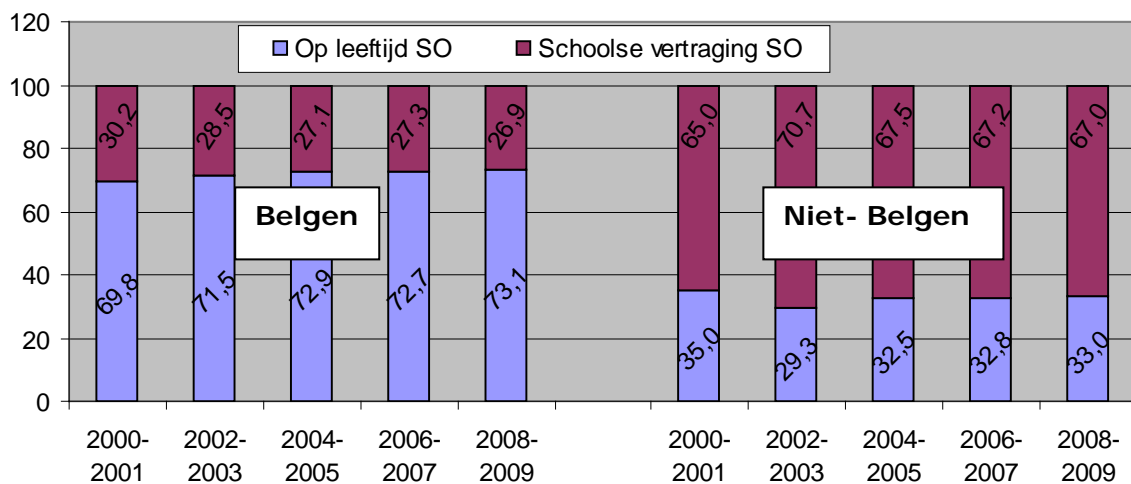
Studieniveau: 57% (of 1.739) is laaggeschoold. Het aandeel laaggeschoolde werklozen blijft relatief constant. Het aantal laaggeschoolde werklozen is met 28% (385) gestegen.

Figuur 1 Schoolse vertraging lager onderwijs Belgen & niet-Belgen in Oostende (2000-2009, in %)

Figuur 2 Schoolse vertraging secundair onderwijs Belgen & niet-Belgen in Oostende (2000-2009, in %)

Tabel 4 Aandeel leerlingen schoolse vertraging lager onderwijs in Oostende (2008-2009, in %)

LO	Belgen		Niet-Belgen	
	Oostende	13 centrumsteden	Oostende	13 centrumsteden
Op leeftijd	82,9	81,6	61,3	52,3
Schoolse vertraging	17,1	18,4	38,7	47,7

Tabel 5 Aandeel leerlingen schoolse vertraging secundair onderwijs in Oostende (2008-2009, in %)

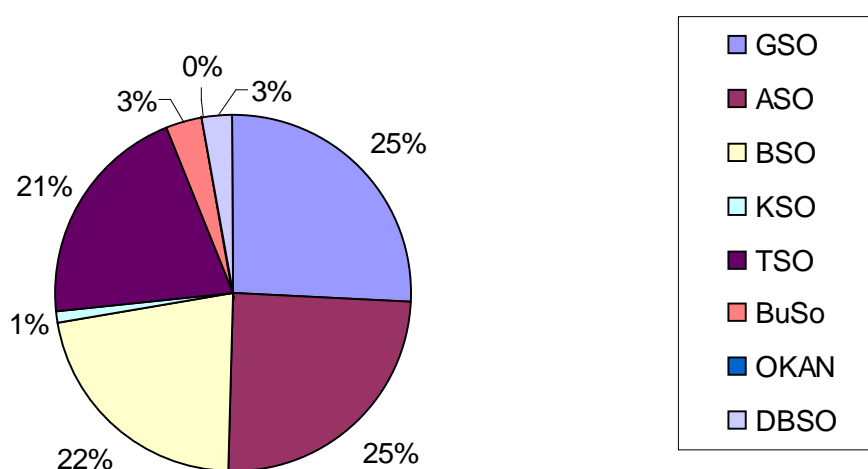
SO	Belgen		Niet-Belgen	
	Oostende	13 centrumsteden	Oostende	13 centrumsteden
Op leeftijd	68,7	67,6	23,6	23,6
Schoolse vertraging	31,3	32,4	76,4	76,4

Toelichting ME1: schoolse vertraging naar onderwijsvorm en nationaliteit

In het gewoon lager onderwijs hadden 668 leerlingen minstens 1 jaar **schoolachterstand** opgelopen in het schooljaar 2008-2009. Dit is een aandeel van 19%. In het secundair onderwijs heeft bijna 1 op drie leerlingen (33%) één of meerdere jaren achterstand opgelopen. Deze score is iets beter dan het gemiddelde van de 13 centrumsteden (35%).

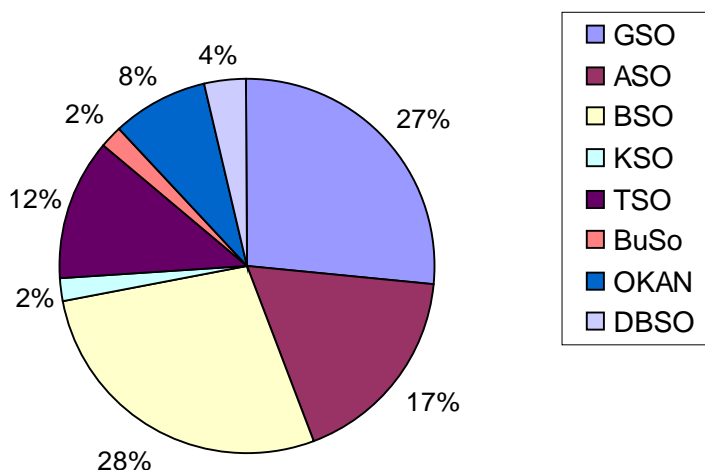
17% van de leerlingen van Belgische origine heeft in het lager onderwijs schoolse vertraging opgelopen. Bij de leerlingen van niet-Belgische origine loopt dit aandeel op tot 39%. Oostende scoort hier beter dan gemiddeld in de centrumsteden (47,7%). In het secundair onderwijs loopt de schoolse vertraging bij leerlingen van Belgische origine op tot 31%, en bij leerlingen van niet-Belgische origine tot 76%. Dit is een gemiddelde score binnen de centrumsteden.

Figuur 3 Aandeel Belgische leerlingen naar onderwijsvorm in Oostende (2008-2009, in %)

OKAN = onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers
GSO = gemeenschappelijk secundair onderwijs = 1ste graad
ASO= algemeen secundair onderwijs
BSO= beroeps secundair onderwijs
KSO= kunstsecundair onderwijs
TSO= technisch secundair onderwijs
DBSO= deeltijds beroepssecundair onderwijs
DZVO = deeltijds zeevisserijonderwijs
BuSO = buitengewoon secundair onderwijs

Figuur 4 Aandeel niet-Belgische leerlingen naar onderwijsvorm in Oostende (2008-2009, in %)

Toelichting ME1: aandeel leerlingen naar onderwijsvorm en nationaliteit

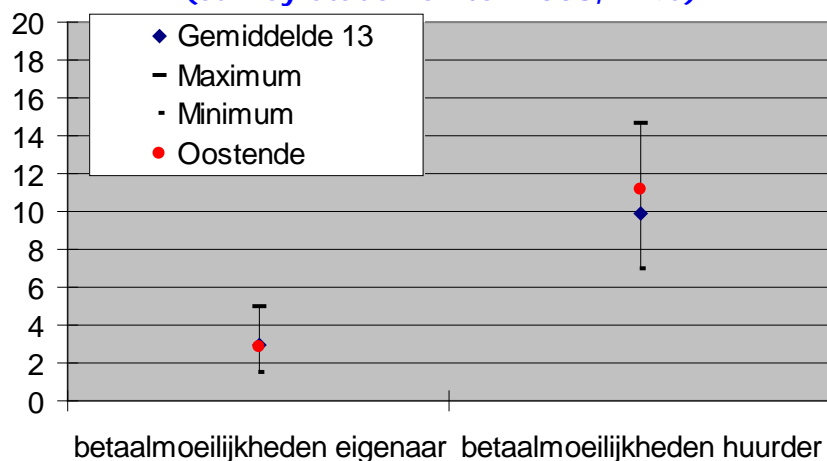
In totaal volgden 6.850 leerlingen secundair onderwijs in Oostende in het schooljaar 2008-2009.

In de eerste graad gaat het om 1.670 leerlingen met Belgische origine (26% van het totaal aantal Belgische leerlingen) en 94 leerlingen met niet-Belgische origine (27% van de niet-Belgische leerlingen).

De meeste leerlingen namen deel aan het ASO, nl. 1.654 leerlingen: 25% van de Belgische leerlingen en 17% van de niet-Belgische leerlingen. Het BSO telde 1.527 leerlingen; 22% van de Belgische en 28% van de niet-Belgische leerlingen. Het TSO was goed voor 1378 leerlingen; 21% van de Belgische leerlingen en 12% van de niet-Belgische leerlingen.

Het deeltijds beroepssecundair onderwijs en het buitengewoon onderwijs zijn goed voor 418 leerlingen (6,1% van het totaal aantal Belgische leerlingen en 5,7% van het totaal aantal niet-Belgische leerlingen).

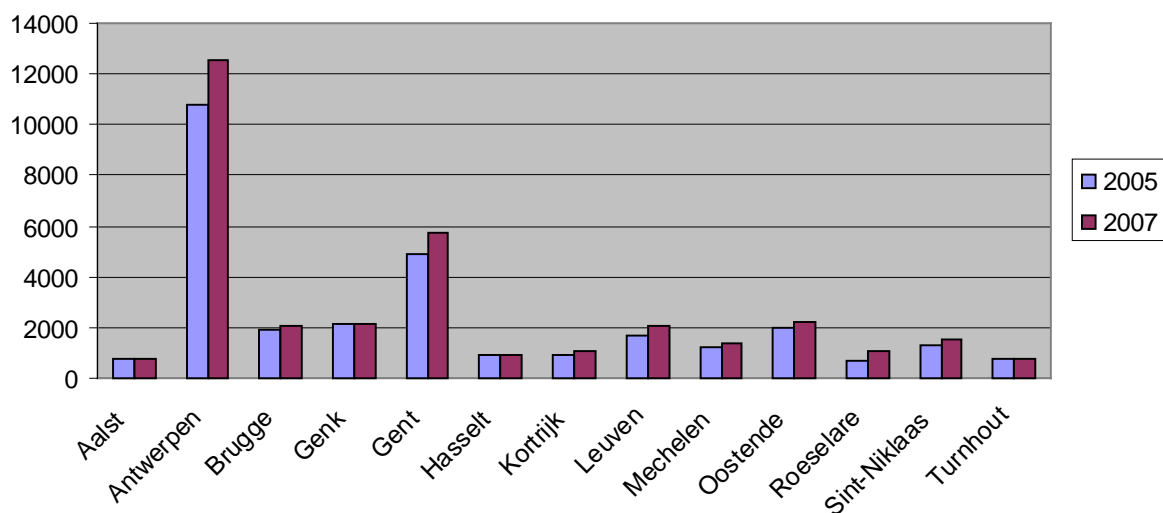
Figuur 5 Betalingsmoeilijkheden bij huisvesting (survey Stadsmonitor 2008, in %)

Tabel 6 Aandeel sociale huurwoningen per 1.000 inwoners in Oostende

Jaartal	Aandeel in Oostende per 1.000 inwoners	Gemiddeld aandeel in de 13 centrumsteden
1999	37,1	37,2
2000	37,0	37,3
2001	37,4	37,6
2002	39,1	39,2
2003	39,4	39,5
2004	39,6	39,9
2005	40,7	40,0
2006	40,4	39,9
2007	40,2	40,0

Figuur 6 Kandidaten sociale huurwoningen (2005-2007, in absolute aantallen)

Toelichting ME2: betalingsmoeilijkheden & sociale woningmarkt

In de survey van de Stadsmonitor wordt gepeild naar **betalingsmoeilijkheden bij huisvesting**. Deze indicator is nieuw en levert belangrijke info op: wanneer inwoners regelmatig problemen hebben om de woonkosten te betalen (huur, lening), bedreigt dat hun woonzekerheid. Betalingsmoeilijkheden doen zich eerder voor bij huurders dan bij eigenaars. 11% van de huurders heeft de huur het afgelopen jaar al eens niet kunnen betalen. Oostende heeft een groter aandeel huurders die betalingsmoeilijkheden ervaren dan gemiddeld.

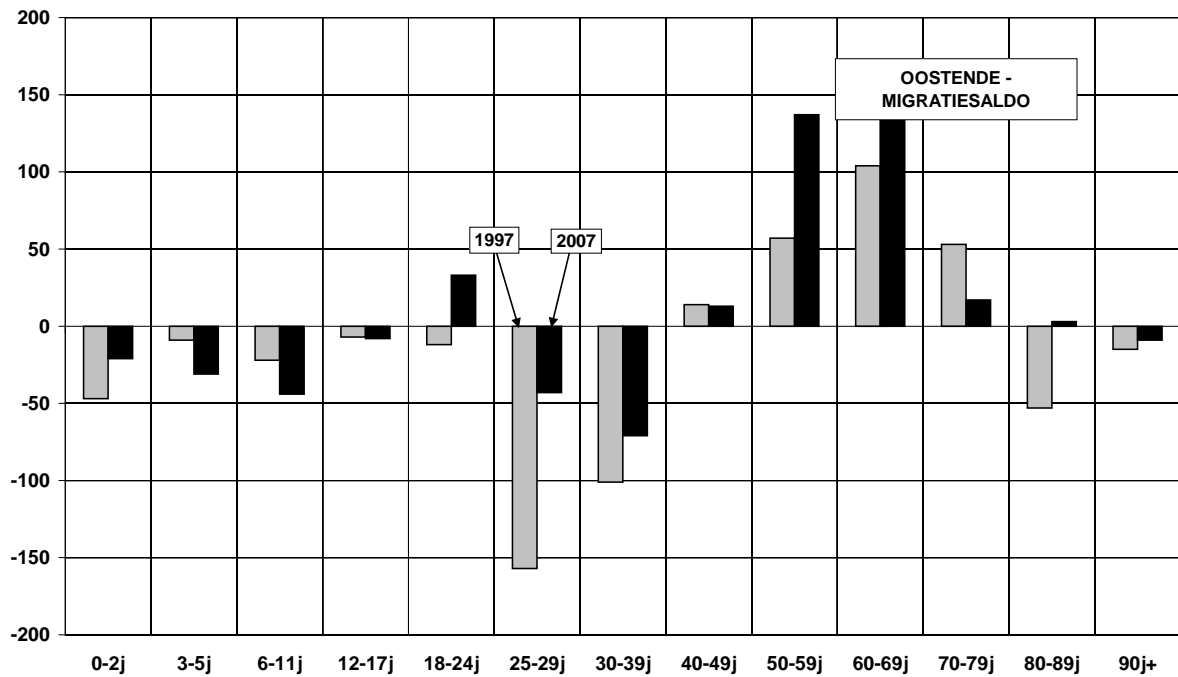
Er zijn 40 **sociale huurwoningen per 1.000 inwoners**. Hiermee volgt Oostende het gemiddelde van de centrumsteden. Op 30/06/2007 tellen de 13 steden samen 34.249 **kandidaat-huurders** die in een centrumstad wonen en op de wachtlijst staan voor een sociale woning. In Oostende is dit aantal tussen 2005 en 2007 lichtjes toegenomen.

4.2. Oostende is een aantrekkelijke en betaalbare woonstad, niet in het minst voor jonge gezinnen

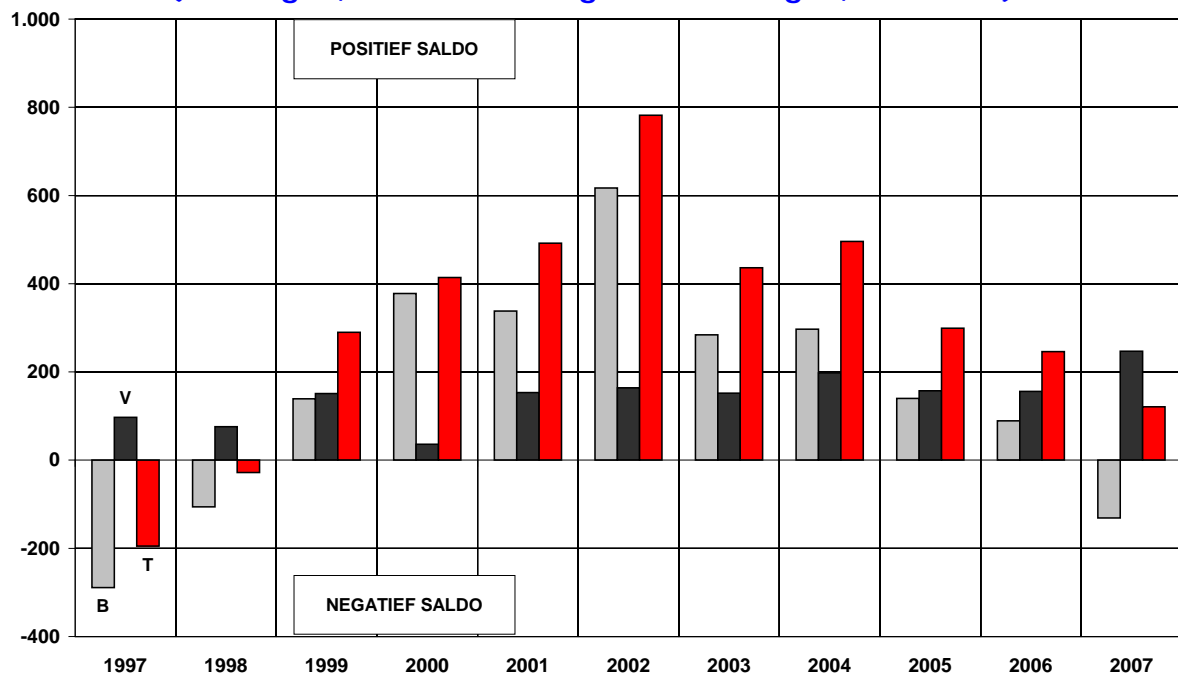
Indicatoren:

- migratiesaldo jonge gezinnen (30-39j, 0-9j)
- migratiesaldo jonge volwassenen (18-24j, 25- 29j)
Def: het verschil tussen de totale inwijking en de totale uitwijking in absolute aantallen naar leeftijdscategorieën.
Bron: ADSEI, Studiedienst Vlaamse Regering, bevolkingskubussen
- betaalbaarheidsratio
Def: verhouding van de gemiddelde verkoopprijs in vastgoed tot het gemiddelde inkomen per aangifte: vb. een cijfer van 5 voor een appartement wil zeggen dat er 5 gemiddelde inkomens nodig zijn om één appartement te kopen.
Bron: teller: vastgoedprijzen ADSEI; noemer: fiscale inkomens FOD Financiën Mediaaninkomen per aangifte*: het inkomen verbonden aan de aangifte die zich bevindt in het midden van de reeks wanneer de aangiften geklasseerd worden naar inkomen
- bouwvergunningen: residentiële nieuwbouw en residentiële renovatie
Def: het aantal bouwvergunningen voor residentiële nieuwbouw en renovatie naar aard van de woning, volgens datum van uitreiking van bouwvergunning.
Bron: ADSEI

Figuur 7 Migratiesaldo naar leeftijd in Oostende (1997-2007, in volumes)

Figuur 8 Migratiesaldo naar nationaliteit in Oostende (1997-2007, in volumes) (B= Belgen, V= Vreemdelingen =niet-Belgen, T= Totaal)

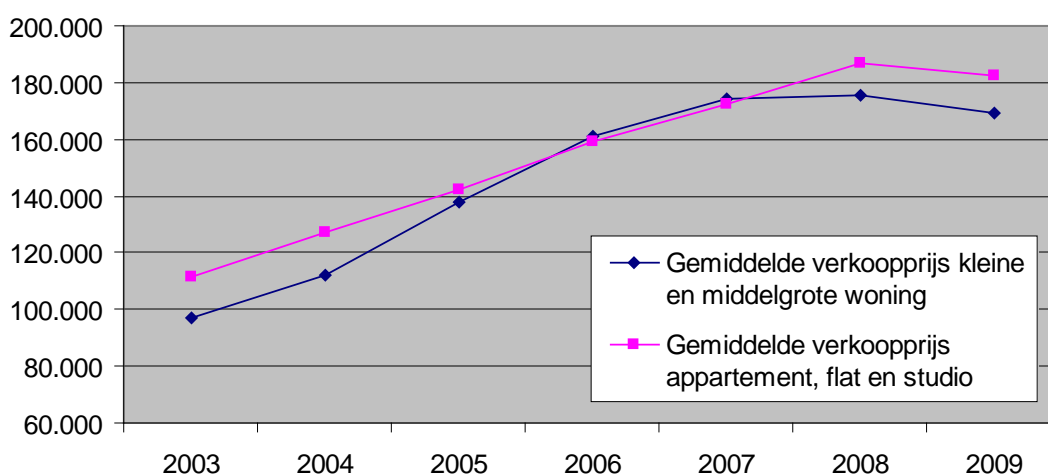
Toelichting ME2: Oostende is een aantrekkelijke en betaalbare woonstad, niet in het minst voor jonge gezinnen

Het **algemeen migratiesaldo** bedroeg in de periode 2005-2007 voor Oostende + 3,2 personen per 1.000 inwoners. Dat wil zeggen dat er meer mensen binnen de stad kwamen wonen dan er vertrokken. Dit saldo ging in stijgende lijn tot 2002. Sindsdien is de trend dalend.

Vanaf 2005 is het aandeel buitenlanders (terug) groter dan dat van Belgen en in 2007 kwam het positief overschot volledig op hun rekening

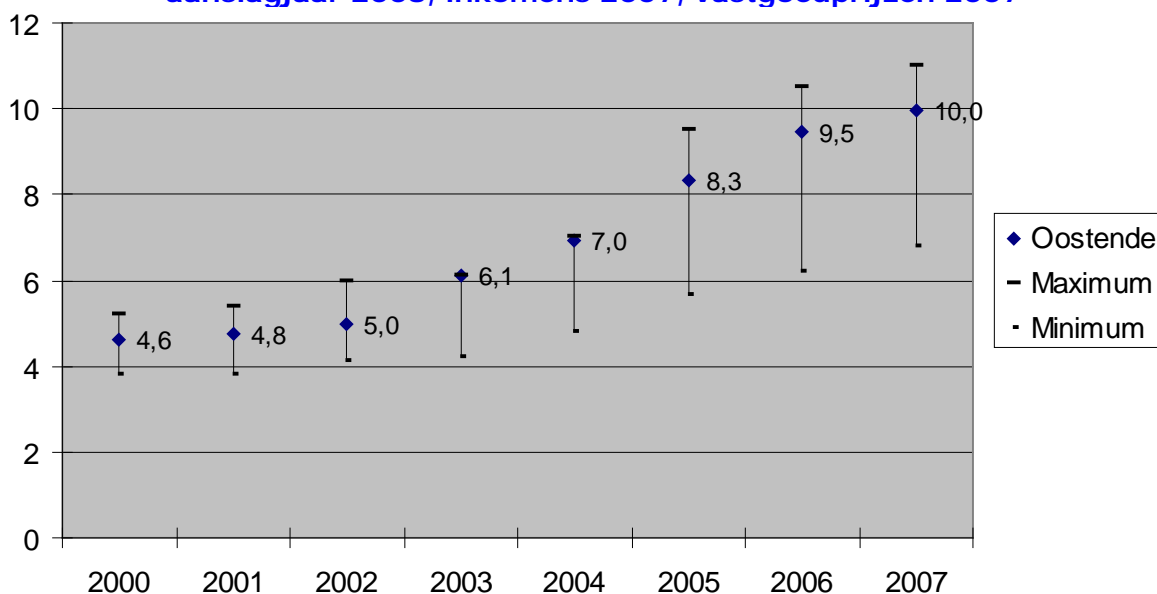
Zoals in andere kuststeden is ook Oostende traditioneel vooral een attractiepool voor mensen vanaf middelbare leeftijd (medioren en senioren). Daartegenover staat dat het jongeren en jonge gezinnen verliest. De stadsvlucht van deze groep is weliswaar verminderd, maar niet gestopt. De jonge gezinnen trekken vooral naar de directe buurgemeenten rond Oostende: Bredene, Oudenburg, Gistel, Jabbeke en Ichtegem.

Figuur 9 Evolutie vastgoedprijzen in Oostende (2003-2009, in euro)

Figuur 10 Evolutie betaalbaarheidsratio woningen in Oostende (2000-2007*)

* aanslagjaar 2008, inkomens 2007, vastgoedprijzen 2007

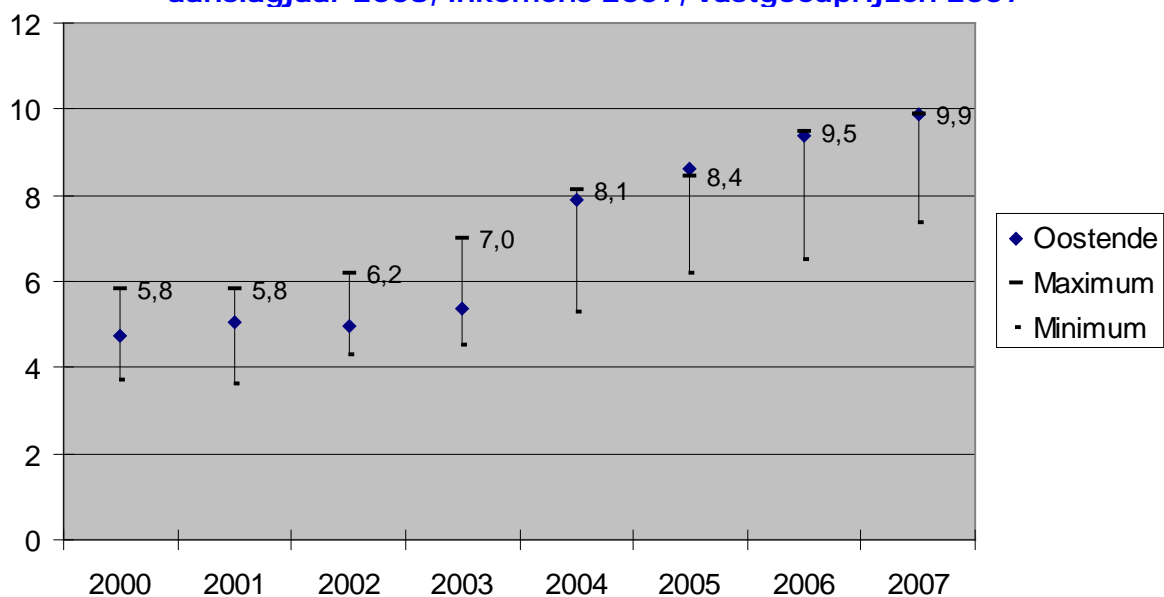

Maximum = maximum score in 1 van de 13 centrumsteden

Minimum = minimum score in 1 van de 13 centrumsteden

Figuur 11 Evolutie betaalbaarheidsratio appartementen in Oostende (2000-2007*)

* aanslagjaar 2008, inkomens 2007, vastgoedprijzen 2007

Tabel 7 Bouwvergunningen

	Residentiële vergunningen	Residentiële nieuwbouw	Residentiële renovatie	Niet-Residentiële vergunningen	Nieuwbouw flats	Nieuwbouweengezinswoningen
2001	84,2	59,4	40,6	15,8	63,8	36,2
2008	87,6	39,8	60,2	12,4	86,2	13,8
Centrumsteden 2008	82,2	61,0	39,0	17,8	74,0	26,0

	Totaal aantal vergunningen	Residentiële bouwvergunningen	Totaal aantal nieuwbouwwoningen	Waarvan flats	Waarvan éengezinswoningen	Renovatie	Niet residentiële bouwvergunningen
OOSTENDE	347	304	579	499	80	183	43

Toelichting ME2: aantrekkelijkheid en betaalbaarheid van het wonen

In 2008 werden in Oostende 304 **vergunningen** toegekend voor **residentiële bouwprojecten** en 43 voor niet-residentiële bouwprojecten.

Ook in de centrumsteden zijn vier op vijf vergunningen bestemd voor huisvesting.

Van de 304 vergunningen voor residentiële gebouwen zijn er 121 vergunningen uitgereikt voor de bouw van nieuwe woningen en 183 voor de renovatie van woningen (40% - 60%). In de 13 Vlaamse centrumsteden heeft 61% van de uitgereikte vergunningen betrekking op renovatie van woningen en 39% op nieuwbouw. De vergunningen voor nieuwbouw hebben betrekking op 579 woningen: hiervan zijn er 499 flats en 80 eengezinswoningen (86% - 14%).

De **betaalbaarheidsratio** voor woningen en appartementen wordt enerzijds beïnvloed door de hoogte van het inkomen (noemer) en anderzijds door de prijzen van de woningen (teller). Overal neemt de betaalbaarheid van vastgoed doorheen de jaren sterk af, omdat het mediaaninkomen nauwelijks stijgt, terwijl de prijzen van woningen en appartementen jaarlijks toenemen. Ook in Oostende zijn de woning- en appartementsprijzen meer als verdubbeld op nog geen 10 jaar tijd.

Concreet betekent het voorgaande dat een Oostendenaar 10 maal het mediaan belastbaar inkomen op tafel moet kunnen leggen als hij zich een appartement of een bescheiden woning wil aanschaffen in zijn stad. Dit is de minst gunstige situatie in het geval van een appartement en tegen het minst gunstige aan voor een kleine woning in vergelijking met de andere centrumsteden.

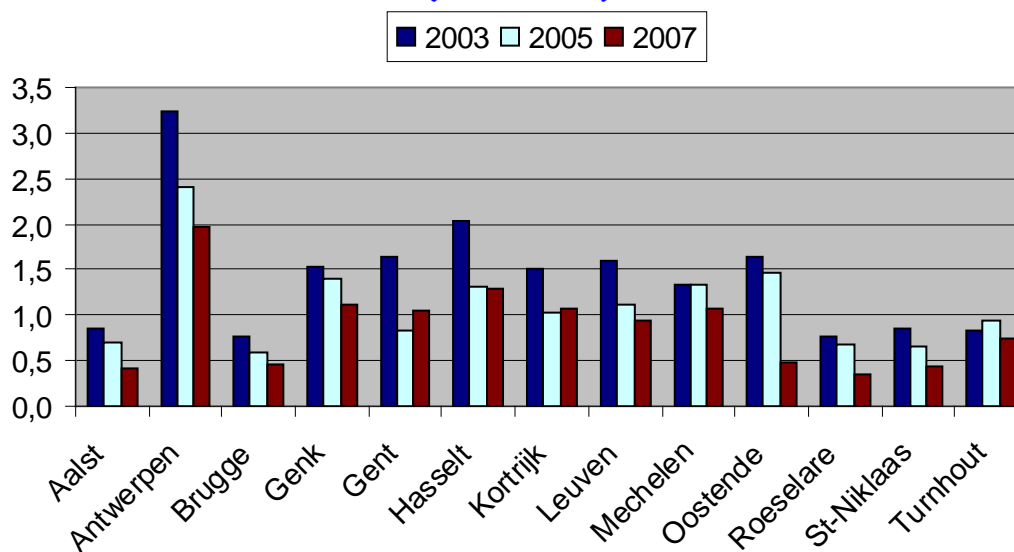
4.3. De kwaliteit van het openbaar domein is verbeterd

Indicatoren:

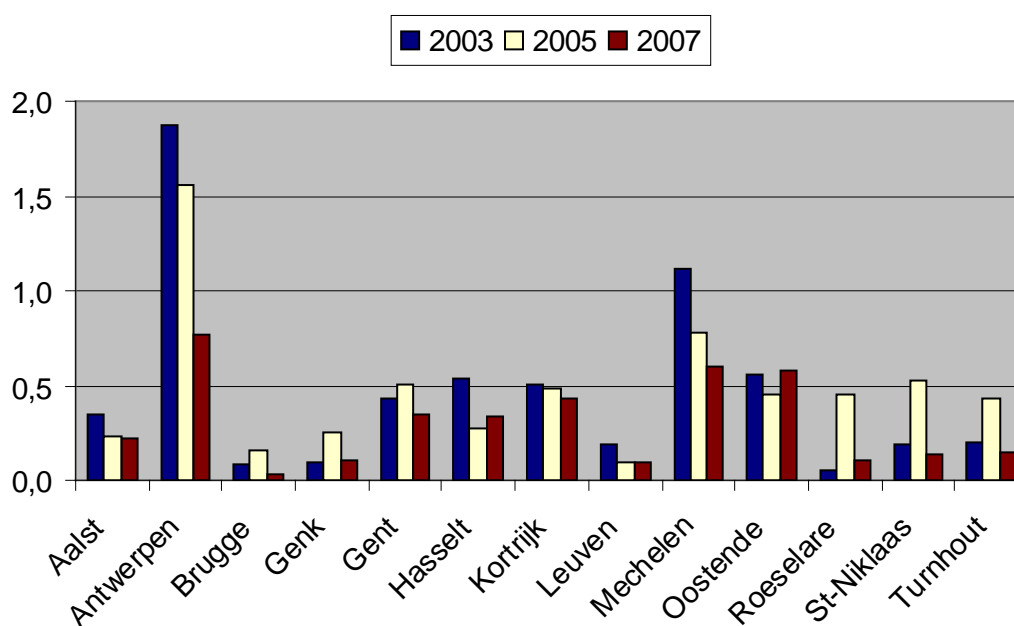
- criminaliteitsgraad
Def: geregistreeerde autodiefstallen per 1.000 inwoners, geregistreeerde gevallen van handtasdiefstal per 1.000 inwoners.
Bron: Federale Politie
- ongevallenstatistieken
Def: aantal dode en zwaargewonde verkeersslachtoffers per 10.000 inwoners.
Bron: ADSEI
- vergunning van residentiële en niet-residentiële renovaties
Def: het aantal bouwvergunningen voor residentiële en niet-residentiële renovaties naar aard van de woning, volgens datum van uitreiking van bouwvergunning.
Bron: ADSEI
- tevredenheid over de uitstraling van de gebouwen in de buurt
Def: aandeel (%) van de inwoners dat de gebouwen in zijn buurt mooi vindt.
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- groenindruk van de eigen buurt
Def: aandeel (%) van de inwoners dat vindt dat er voldoende groen is in de eigen buurt.
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- indruk van de netheid in de buurt
Def: aandeel (%) van de inwoners dat vindt dat de straten en voetpaden in hun buurt over het algemeen netjes zijn.
Bron: survey Stadsmonitor 2008

- **mijdgedrag**
Def: het aandeel (%) van de inwoners dat altijd of vaak bepaalde gedragingen zegt te mijden omwille van de risico's op onveiligheid.
Bron: Veiligheidsmonitor
- **onveiligheidsgevoel**
Def: aandeel (%) van de bevolking dat altijd of vaak algemene onveiligheidsgevoelens ervaart.
Bron: Veiligheidsmonitor

Figuur 12 Criminaliteitsgraad voor autodiefstal, per 1.000 inwoners (2003-2007)

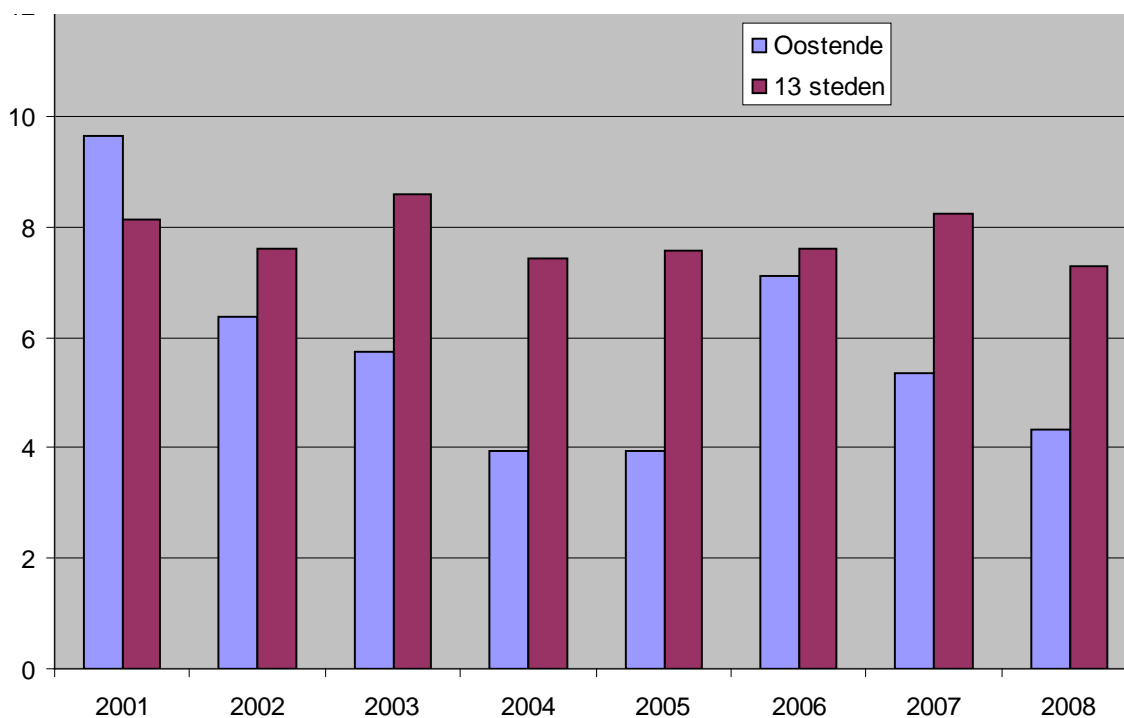
Figuur 13 Criminaliteitsgraad voor handtasroof, per 1.000 inwoners (2003-2007)

Toelichting ME3: de kwaliteit van het openbaar domein

De **criminaliteitsgraad** geeft het aantal gepleegde misdaden weer op jaarbasis per 1.000 inwoners. Het gaat om misdrijven die zich voordoen op het grondgebied Oostende. Anno 2007 bedroeg de criminaliteitsgraad voor autodiefstal 0,49 per 1.000 inwoners. De criminaliteitsgraad voor **handtassendiefstal** bedraagt minder dan 1 per 1.000 inwoners.

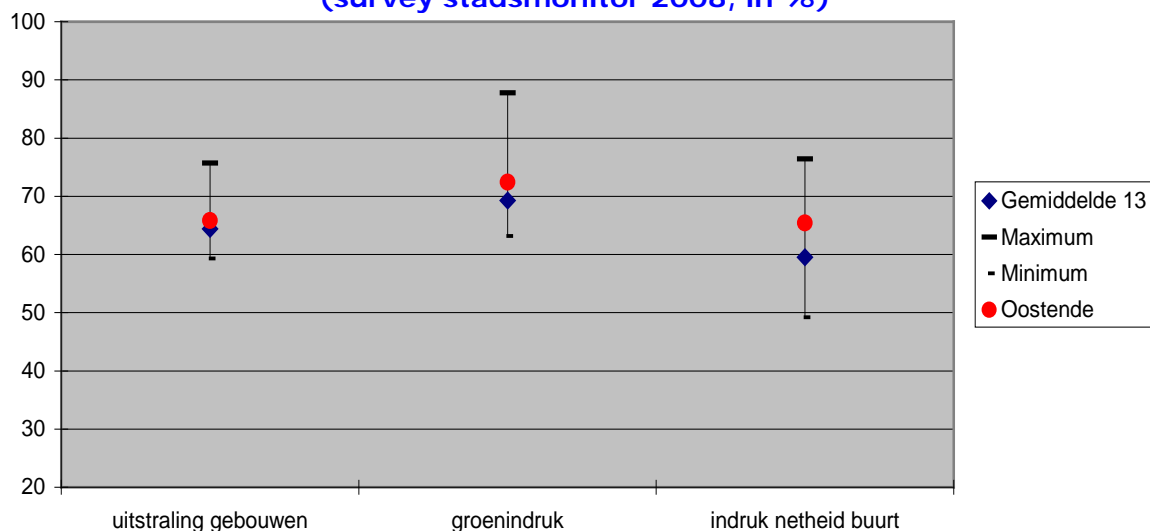
Figuur 14 Aantal dode en zwaargewonde verkeersslachtoffers per 10.000 inwoners (2001-2008)

Toelichting ME3: de kwaliteit van het openbaar domein

Als we de **verkeersveiligheid** indiceren op basis van het aantal doden en zwaargewonden in het verkeer op het grondgebied Oostende, stellen we een grillig verloop vast. In 2008 waren er 5 verkeersslachtoffers per 10.000 inwoners.

Figuur 15 Aantrekkelijkheid van de woonomgeving in Oostende (survey stadsmonitor 2008, in %)

Toelichting ME3: de kwaliteit van het openbaar domein

Twee op drie inwoners vinden dat de **gebouwen in de stad** een goede uitstraling hebben, wat overeenkomt met het gemiddelde in de centrumsteden. Eenzelfde aantal is tevreden over de **netheid van hun buurt**. Dit is significant meer dan gemiddeld. Dit wil zeggen dat we voor minstens 95% zeker zijn dat het verschil niet berust op toeval. Over de **groenindruk** van de stad zijn drie op vier inwoners tevreden. Dit is niet significant verschillend van het gemiddelde in de dertien steden. Oostende behoort tot de betere middenmoot in relatieve ranking van de steden. Dit is stabiel doorheen de jaren.

Tabel 8 Onveiligheidsgevoel in Oostende, veiligheidsmonitor (2008, in %)

Onveiligheidsgevoel	Altijd	Vaak	Nooit
Oostende	2,1	9,5	33,4
13 centrumsteden	1,1	6,8	26,2

Tabel 9 Onveiligheidsgevoel in Oostende, veiligheidsmonitor (2002-2008, in %)

Onveiligheidsgevoel	2002	2004	2006	2008
Oostende	12,3	8,5	11,1	11,6

**Tabel 10 Verschillende aspecten van mijdgedrag, veiligheidsmonitor
(2004-2008, in %)**

	2004	2006	2008
Bij duisternis vermijden om weg te gaan	23,4	16,8	22,7
Niet opendoen voor onbekenden	31,7	25,8	32,4
Plekken in de gemeente mijden	23,3	19,2	23,5
Vermijden om de kinderen ergens naar toe te laten gaan	24,8	32,0	33,2
Waardevolle spullen wegbrengen naar een veiliger plaats	29,7	26,0	16,3
Vermijden om het openbaar vervoer te nemen	/	/	6,3

Toelichting ME3: de kwaliteit van het openbaar domein

Eén op tien inwoners ervaart altijd of vaak onveiligheidsgevoelens. Oostende kent vergeleken met de andere centrumsteden een groot aandeel inwoners die vaak of altijd onveiligheidsgevoelens ervaren.

23% van de inwoners vermijdt **bij duisternis om weg te gaan**, **32% doet niet open voor onbekenden**, **24% mijdt plekken in de gemeente** en 33% vermijdt om kinderen **ergens naar toe te laten gaan**. **6% vermijdt om het openbaar vervoer te nemen**. Tenslotte zegt 16% dat ze **waardevolle spullen wegbrengen naar een veiliger plaats**.

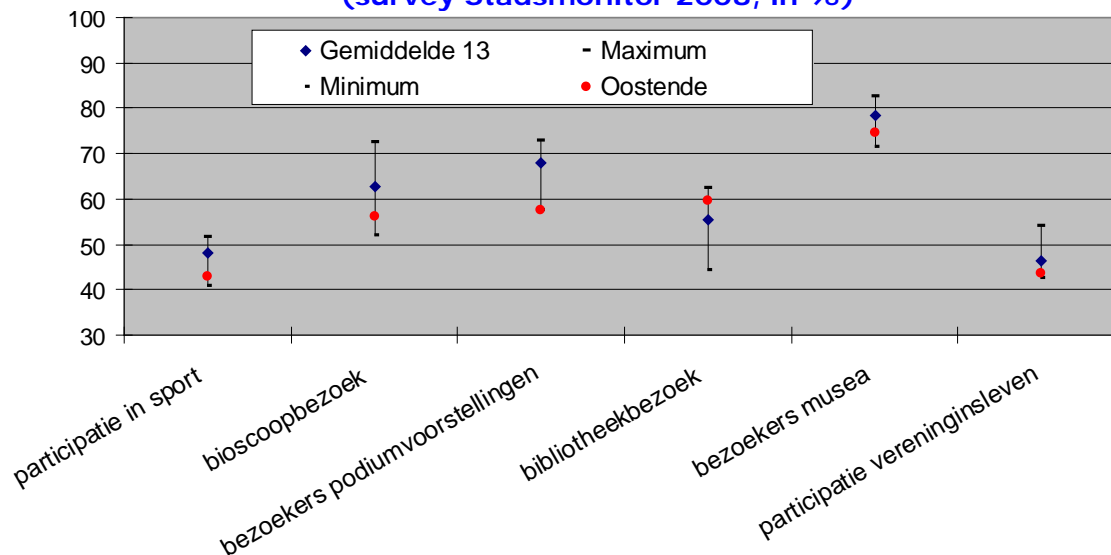
4.4. De participatie aan en de tevredenheid over het cultuur- en vrijetijdsaanbod is verhoogd

Indicatoren:

- participatie aan sport
Def: aandeel (%) van de inwoners dat regelmatig actief aan sport doet.
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- culturele participatie
Def: aandeel (%) van de inwoners dat de afgelopen 12 maanden de bioscoop bezocht, één of meerdere podiumvoorstellingen heeft bijgewoond, een bibliotheek bezocht, één of meerdere musea, tentoonstellingen of historische plaatsen heeft bezocht.
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- participatie aan het verenigingsleven
Def: aandeel (%) van de inwoners dat actief lid of bestuurslid is van één of meerdere verenigingen.
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- tevredenheid over het culturele aanbod
Def: aandeel (%) van de inwoners dat tevreden is over het culturele aanbod.
Bron: survey Stadsmonitor 2008
- tevredenheid over het aanbod aan sport en recreatie
Def: aandeel (%) van de inwoners dat tevreden is over het aanbod aan sport en recreatie.
Bron: survey Stadsmonitor 2008

- tevredenheid over het aanbod aan uitgaansgelegenheden, restaurants en cafés
Def: aandeel (%) van de inwoners dat tevreden is over het aanbod aan uitgaansgelegenheden, restaurants en cafés.
Bron: survey Stadsmonitor 2008

Figuur 16 Participatie cultuur- en vrijetijdsaanbod in Oostende (survey Stadsmonitor 2008, in %)

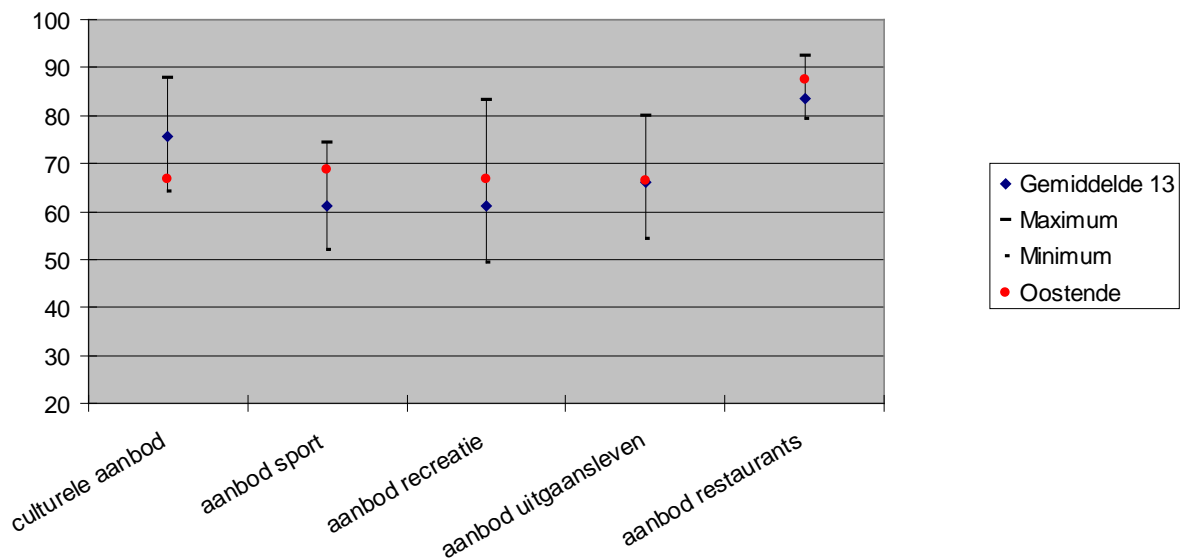
Toelichting ME4: de participatie aan en de tevredenheid over het cultuur en vrijetijdsaanbod

De scores voor **bioscoopbezoek, bezoekers voor podiumvoorstellingen en sportparticipatie** is significant lager dan gemiddeld in de centrumsteden. Voor de overige indicatoren zijn er geen significante verschillen met de gemiddelde score van de dertien centrumsteden. 43% van de inwoners doet regelmatig aan sport. 56% brengt minstens 1 keer per jaar een bioscoopbezoek. 58% heeft afgelopen jaar een podiumvoorstelling bijgewoond. 60% heeft de bibliotheek bezocht. 75% heeft een museum bezocht. 44% van de inwoners is actief lid van een vereniging.

Twee op drie inwoners van Oostende zijn tevreden over het aanbod aan sport-, cultuur-, recreatie- en uitgangsmogelijkheden. Voor het aanbod aan restaurants loopt dit op tot 88%.

Hoewel Oostendenaars in vergelijking met de andere centrumsteden minder goed scoren op sportparticipatie, zijn ze significant meer tevreden over het sportaanbod in hun stad. De tevredenheid over het culturele aanbod scoort significant lager dan gemiddeld in de centrumsteden. Voor de overige indicatoren in figuur 17 zijn er geen significante verschillen met de gemiddelde score van de 13 centrumsteden.

Figuur 17 Tevredenheid cultuur- en vrijetijdsaanbod in Oostende
(survey Stadsmonitor 2008, in %)

Tabel 11 participatie en tevredenheid cultuur- en vrijetijdsaanbod
(survey indicatoren, relatieve posities)

	2008	2006	2004
Participatie in sport	12	7	6
Bioscoopbezoek	11	12	11
Bezoekers podiumvoorstellingen	13	10	11
Bibliotheekbezoek	5	1	1
Bezoekers musea	11	7	9
Participatie verenigingsleven	11	12	13
Culturele aanbod	12	13	13
Aanbod sport	6	4	5
Aanbod recreatie	7	5	10
Aanbod uitgaansleven	6	6	9
Aanbod restaurants	5	7	7

Synthesebeeld

Legende: Maatschappelijk effect (ME) als doel
= positieve bijdrage aan ontwikkeling ME
= progressie wenselijk
=niet eenduidig, geen waardeoordeel mogelijk

Maatschappelijk effect 1

“De maatschappelijke integratie van kwetsbare groepen is versterkt”
Op 100 Oostendenaren tussen 15 en 64 jaar zijn er 65 aan het werk; de werkzaamheidsgraad ligt net onder het gemiddelde van de centrumsteden (63%).
De mannelijke werkloosheidsgraad bedraagt 11,2%, de vrouwelijke 9,9%.
17% van de Belgische leerlingen heeft in het lager onderwijs schoolse vertraging opgelopen. Bij de niet-Belgen loopt dit aandeel op tot 39%.
In het secundair onderwijs loopt de schoolse vertraging bij Belgen op tot 31% en bij niet-Belgen op tot 76%.
Er zijn 40 sociale huurwoningen per 1.000 inwoners.
11% van de huurders heeft de huur het afgelopen jaar al eens niet kunnen betalen. Oostende heeft een groter aandeel huurders die betalingsmoeilijkheden ervaren dan gemiddeld.

Maatschappelijk effect 2

“Oostende is een aantrekkelijke en betaalbare woonstad, niet in het minst voor jonge gezinnen”
Algemeen positief migratiesaldo: +3,2 per 1.000 inwoners
Negatief migratiesaldo bij jongeren (25-29 jaar) en jonge gezinnen.
Men heeft ongeveer 10 mediaaninkomens nodig om een bescheiden woning of appartement aan te kopen.

Maatschappelijk effect 3

“De kwaliteit van het openbaar domein is verbeterd”
De criminaliteitsgraad voor autodiefstal gaat in dalende lijn: bedraagt minder dan 1 op 1.000 inwoners voor autodiefstal. De criminaliteitsgraad voor handtassendiefstal bedraagt minder dan 1 per 1.000 inwoners.
In 2008 waren er 5 verkeersslachtoffers op 10.000 inwoners.
Eén op tien inwoners ervaart altijd of vaak onveiligheidsgevoelens. Oostende kent vergeleken met de andere centrumsteden een groot aandeel inwoners die vaak of altijd onveiligheidsgevoelens ervaren.
23% van de inwoners vermijdt bij duisternis om weg te gaan, 32% doet niet open voor onbekenden, 24% mijdt plekken in de gemeente en 33% vermijdt om kinderen ergens naar toe te laten gaan. 6% vermijdt om het openbaar vervoer te nemen. Tenslotte zegt 16% dat ze waardevolle spullen wegbrengen naar een veiliger plaats.
Twee op drie inwoners vinden dat de gebouwen in de stad een goede uitstraling hebben en zijn tevreden over de netheid van hun buurt.
Over de groenindruk van de stad zijn drie op vier inwoners tevreden.

Maatschappelijk effect 4

“De participatie aan en de tevredenheid over het cultuur en vrijetijdsaanbod is verhoogd”
--

43% van de inwoners doet regelmatig aan sport. 56% brengt minstens 1 keer per jaar een bioscoopbezoek. 58% heeft afgelopen jaar een podiumvoorstelling bijgewoond. 60% heeft de bibliotheek bezocht. 75% heeft een museum bezocht. 44% van de inwoners is actief lid van een vereniging.
--

Twee op drie inwoners van Oostende zijn tevreden over het aanbod aan sport-, cultuur-, recreatie- en uitgangsmogelijkheden. Voor het aanbod aan restaurants loopt dit op tot 88%.

Samenstelling:

 Studiedienst van de Vlaamse Regering
en team Stedenbeleid

 Eindredactie: Hilde Schelfaut
e-mail: hilde.schelfaut@dar.vlaanderen.be
telefoon: 02/553 60 94

Lay-out: Nancy Jadoul en Guy De Smet

Bezoek onze website:

www.vlaanderen.be/svr
www.lokalestatistieken.be
www.thuisindestad.be

Nog verschenen in deze reeks:

AALST, ANTWERPEN, BRUGGE, GENT, GENK, HASSELT, KORTIJK,
LEUVEN, MECHELEN, ROESELARE, SINT-NIKLAAS EN TURNHOUT